

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w pozwie 29 stycznia 2021r. (data wpływu 3 lutego 2021r.) wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanej E. N. na rzecz powoda kwoty 86.000 zł (osiemdziesiąt sześć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 listopada 2020 roku do dnia zapłaty, oraz kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej tytułem udzielonego pełnomocnictwa (pozew k. 5- 6 akt).

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 20 kwietnia 2021 r. (sygnatura akt X GNC 173/21) w postępowaniu nakazowym Starszy referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Łodzi X Wydziale Gospodarczym nakazał pozwanej **E. N.**, aby zapłaciła powodowi (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w miejscowości G. kwotę 86.000 złotych** wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 listopada 2020 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 7.917,00 złotych (siedem tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych zero groszy) wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty od dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia niniejszego nakazu, albo wniosła w tymże terminie do tutejszego Sądu sprzeciw (nakaz zapłaty k. 29 akt).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 35-36 akt).

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wskazała, że kwestionuje żądanie pozwu zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Pozwana zaprzeczyła jednocześnie wszelkim twierdzeniom zawartym w pozwie, o ile nie zostaną one przez nią przyznane w toku postępowania.

Pozwana przyznała, że zawarła z powodem umowę pożyczki w dniu 6 grudnia 2016 roku na kwotę 86.000 zł na zakup kombajnu A.. Z tego tytułu (...) przelała na konto pozwanej kwotę 86.000 zł. Pozwana przez wiele lat współpracowała z poprzednim prezesem spółki i jej udziałowcem C. J.. W ramach tej współpracy strony prowadziły szereg wspólnych przedsięwzięć gospodarczych polegających na kupnie i sprzedaży towarów, w których beneficjentem i udziałowcem były osobie strony tj. C. J. i E. N.. Z ramienia pozwanej wszelkie ustalenia prowadził jej mąż M. N.. C. J. uwzględnił prośbę pozwanej z dnia 05.12.2016 roku i udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 86.000 zł. Pozwana dokonała jednak zwrotu udzielonej pożyczki i uregulowała całość zadłużenia wynikającego z zawartej umowy. Spłaty pożyczki dokonana została w 3 ratach : rata w kwocie 22.000 zł zapłacona w dniu 20.01.2017 roku , rata w kwocie 34.000 zł zapłacona w dniu 20.09.2017 roku, rata w kwocie 30.000 zł zapłacona w dniu 15.03.2019 roku. Na dowód powyższego pozwana przedłożyła dowody wpłaty do rąk C. J.: dowód wpłaty kwoty 22.000 zł z dnia 20.01.2017 roku, dowód wpłaty kwoty 34.000 zł z dnia 20.09.2017 roku, dowód wpłaty kwoty 30.000 zł z dnia 15.03.2019 roku. Kwoty te zawożone były osobiście przez M. N. lub podawane przez pracownika firmy tj. M. K..

Reasumując, pozwana podkreśliła, że zobowiązanie w niniejszej sprawie nie istnieje i żądanie pozwu uznać należy za bezzasadne i jako takie winno podlegać oddaleniu w całości (sprzeciw pozwanej z załącznikami k. 40-46 akt).

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa podkreśliła, że w sprzeciwie pozwana przyznała fakt zawarcia umowy pożyczki i uzyskania na jej podstawie kwoty 86.000 zł w dniu 6 grudnia 2016r. Nie udowodniła natomiast faktu spłaty pożyczki.

W zakresie dowodów załączonych do sprzeciwu, powód podkreślił, że pozwana przedkłada przypadkowe dowody wpłaty gotówki na rzecz C. J., zmarłego Prezesa Zarządu powodowej spółki. Jednakże:

- Żaden z tych dowodów przyjęcia gotówki nie odnosi się do zawartej w dniu 06 grudnia 2016 r. umowy pożyczki przez E. N..
- Co więcej, pokwitowanie z dnia 15.03 2019 r. dotyczy innej umowy, zawartej w dniu 28.06.2018 r. zapewne przez M. N..
- KW z dnia 20.01.2017 r. nosi wyraźne poprawki w zakresie daty pożyczki. Autentyczność tego dowodu jest wielce niewiarygodna.
- Każda z tych transakcji została wykonana przez męża pozwanej M. N. a nie przez pozwaną.
- Kwota pożyczki została przekazana pozwanej poprzez przelew na rachunek bankowy, wobec czego zwrot winien nastąpić w ten sam sposób.

Zdaniem powoda, dodatkową okolicznością potwierdzającą fakt braku spłaty pożyczki jest zapłata, zarówno przez pozwaną jak i jej męża, odsetek od pożyczonego kapitału głównego od marca do lipca 2019 r., na podstawie faktur wystawionych również w 2019 r. Zwrot pożyczki powoduje brak podstawy do pobierania wynagrodzenia od kapitału w postaci odsetek. Powódka nie wystawiłaby faktur tytułem spłaty odsetek od pożyczonego kapitału głównego a pozwana nie miałaby podstawy do ich zapłaty. Dowody w tym zakresie zostały dołączone do pozwu, a pozwana im nie zaprzeczyła.

Kolejną okolicznością przeczącą twierdzeniom strony pozwanej w zakresie spłaty pożyczki, również wprost przyznaną przez pozwaną, jest fakt wieloletniej współpracy pomiędzy stronami poprzez finansowanie przez powodową spółkę przedsięwzięć pozwanej i jej męża. W tym zakresie powódka wniosła o przeprowadzenie dowodów z dokumentów wymienionych w komparycji pisma na potwierdzenie faktów: zawarcia wielu umów pożyczek pomiędzy powódką a pozwanym M. N. i uznania przedłożonych przez pozwaną dokumentów jako dowodów potwierdzających spłatę pożyczki przez jej męża (odpowiedź na sprzeciw wraz z załącznikami k. 57-59 akt).

Na rozprawie poprzedzającej wyrokowanie strony podtrzymały stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmowała się działalnością związaną m.in. z udzielaniem pożyczek (dowód: wydruk pełny z KRS k. 23-26 akt).

C. J. był prezesem jednoosobowego zarządu Spółki. Był też współnikiem powodowej spółki posiadającym 4.903 udziałów na ogólną liczbę 4.904 udziałów, co stanowiło 99,99% kapitału zakładowego (dowód: wydruk pełny z KRS k. 23-26 akt).

Pozwana i jej mąż M. N. pożyczali od powodowej spółki pieniądze na różne cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Współpraca datowała się od kilku lat. Najczęściej mąż pozwanej, który zajmował się sprawami finansowymi, zwracał się o pożyczkę do spółki reprezentowanej przez C. J. na piśmie i określał wnioskowaną kwotę pożyczki. Pieniądze tytułem pożyczki były przelewane przez spółkę na rachunek bankowy odbiorcy. Spłata pożyczki następowała ratalnie, a powodowa spółka wystawiała faktury odsetkowe od pożyczonego kapitału. Zdarzało się, że spłata następowała w gotówce do ręki prezesa zarządu powodowej spółki, ale za pokwitowaniem (dowód: zeznania świadka M. N. w e-protokole rozprawy z dnia 30 lipca (...). czas 00:08:00-00:38:43)

W dniu 1 października 2016r. M. N. pożyczył od strony powodowej kwotę 12.000 zł. W dniu 17 października 2016r. wniósł o przedłużenie terminu spłaty do 5 listopada 2016r. , a w dniu 3 listopada 2016r. złożył kolejny wniosek o wyznaczenie terminu płatności do dnia 12 grudnia 2016r. (dowód: wniosek o pożyczkę k. 60 akt, wniosek o przedłużenie terminu spłaty k. 61, 62 akt).

W dniu 10 października 2018r. M. N. pokwitował odbiór kwoty 60.000zł i zobowiązał się zwrócić ją powodowej Spółce w terminie 3 miesięcy (dowód: pokwitowanie k. 64 akt).

W dniu 23 października 2018r. M. N. pokwitował odbiór kwoty 40.000zł i zobowiązał się zwrócić ją w terminie 3 miesięcy (dowód: pokwitowanie k. 63 akt). Kolejne kwoty w 2016r. , w 2017r., w 2018r. były przelewane tytułem pożyczek na rachunek bankowy M. N. przez powodową spółkę w różnych wysokościach np. 100.000zł, , 40.000 zł, 30.000zł (dowód: kopie przelewów k. 65- 76 akt).

Pozwana E. N. w dniu 5 grudnia 2016 r. złożyła w formie pisemnej wnioszek o udzielenie pożyczki w kwocie 86.000,00 zł na zakup maszyny – kombajnu do zbioru kapusty firmy (...) (dowód: wnioszek pozwanej z dnia 5 grudnia 2016 r. k. 10 akt).

Strona powodowa zaakceptowała wnioszek pozwanej. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej, strony w dniu 6 grudnia 2016 r. zawarły umowę pożyczki. Powodowa Spółka jako pożyczkodawca przelewała w dniu 6 grudnia (...). na rachunek bankowy pozwanej E. N. jako pożyczkobiorcy zgodnie z wnioskiem kwotę 86.000 zł. Strony w dacie zawarcia umowy pożyczki nie określiły terminu jej zwrotu (dowód: wnioszek pozwanej z dnia 5 grudnia 2016 r. k. 10 akt, potwierdzenie przelewu z dnia 6 grudnia 2016 r. k. 11 akt).

Powód w związku z zawartą umową pożyczki z dnia 6 grudnia 2016 r., wystawiał na rzecz pozwanej E. N. faktury VAT tytułem spłaty odsetek od pożyczonego kapitału głównego. Wystawione zostały m.in. faktury VAT nr (...) z dnia 28 stycznia 2019r. na kwotę 990,91 zł , nr (...) /6/03/2019 z dnia 31 marca 2019r. na kwotę 1097,08zł, nr (...) /6/04/2019 z dnia 30 kwietnia 2019r. na kwotę 1061,69 zł oraz nr (...) /7/05/2019 z dnia 31 maja 2019r. na kwotę 1097,08 zł. Należności te zostały opłacone poprzez przelew z rachunku bankowego M. N. męża pozwanej. Zapłata nastąpiła po terminie płatności wskazanym na fakturach VAT.

(dowód: faktura VAT nr (...) k. 12, nr (...) /6/03/2019 k. 14, nr (...) /6/04/2019 k. 16 oraz nr (...) /7/05/2019 k. 18, potwierdzenia przelewów z dnia 25 marca 2019 r., 11 kwietnia 2019 r., 10 maja 2019 r. 5 lipca 2019 r. k. 13, 15,17,19 akt).

W dniu 5 lipca 2019 r. zmarł C. J. - prezes jednoosobowego zarządu Spółki. (dowód: wydruk pełny z KRS k. 23-26, wydruk z rejestru spadkowego k. 27 akt).

Pozwana nie dokonała spłaty należności głównej pożyczki w żadnej części. W dniu 30 października 2020 r. powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki z dnia 6 grudnia 2016r. z zachowaniem 7- dniowego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie podpisał prokurent spółki (...). Pozwana nie zareagowała na złożone wypowiedzenie, w związku z czym wymagalność całej kwoty pożyczki nastąpiła z dniem 7 listopada 2020 r. (dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 30 października 2020 r. k. 20-21 akt).

W dniu 18 listopada 2020 r. powód wystosował do pozwanej wezwanie do zapłaty. Pozostało ono bez odpowiedzi ze strony pozwanej (dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 18 listopada 2020 r. k. 22 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

W myśl ogólnych zasad na powodzie spoczywa obowiązek udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioszek o oddalenie powództwa (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1969 r., II PR 313/69, OSNCP 1979, nr 9, poz. 147 i z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, nie publ.). Natomiast o tym, co strona powinna udowodnić w konkretnym procesie, decyduje przede wszystkim przedmiot sporu, prawo materialne regulujące określone stosunki prawne oraz prawo procesowe normujące zasady postępowania dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2009 r., IV CSK 71/09, OSP 2014, nr 3, poz. 32). Uwzględniając treść art. 6 k.c. wierzyciela dochodzącego od dłużnika spełnienia świadczenia obciąża ciężar wykazania przysługującej mu wierzytelności tj. wykazania wszystkich faktów, z którymi właściwe przepisy prawa materialnego wiążą powstanie wierzytelności, o określonej treści i rozmiarze. Ciężar dowodu po stronie powodowej, to wykazanie, że udzieliła pożyczki pozwanej w określonej kwocie, a także jakie były

forma i warunki pożyczki, kiedy doszło do wypowiedzenia umowy pożyczki i jaki jest dług pożyczkobiorcy wobec pożyczkodawcy z tytułu niespłaconej kwoty pożyczki. Natomiast, wnioskowanie o oddalenie powództwa wiąże się z koniecznością albo wykazania, że do umowy w ogóle nie doszło, zatem pozwana nie ma legitymacji biernej, albo że doszło do spłaty pożyczki w całości lub w części.

W toku procesu celem wykazania powyższego, w **zakresie wniosków dowodowych strona powodowa wniosła o** przeprowadzenie dowodu z dokumentów:

1. wniosku pozwanej z dnia 5 grudnia 2016 r. na potwierdzenie faktów: złożenia przez pozwaną wniosku o udzielenie pożyczki w kwocie 86.000 zł,
2. potwierdzenia przelewu z dnia 6 grudnia 2016 r. na kwotę 86.000 zł na potwierdzenie faktów: udzielenia przez powoda pożyczki pozwanej w kwocie 86.000,00 zł, otrzymania środków pieniężnych przez pozwaną;
3. faktury VAT nr (...) na potwierdzenie faktów: istnienia stosunku zobowiązaniowego, naliczania odsetek od pożyczki z dnia 6 grudnia 2016 r.
4. potwierdzeń przelewów z dnia 25 marca 2019 r., 11 kwietnia 2019 r., 10 maja 2019 r., 5 lipca 2019 r. na potwierdzenie faktów: spłaty części zobowiązań odsetkowych, zawarcia umowy pożyczki z dnia 6 grudnia 2016 r.;
5. wypowiedzenia umowy z dnia 30 października 2020 r. na potwierdzenie faktów: wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 6 grudnia 2016 r., upływu terminu wypowiedzenia;
6. wezwania do zapłaty z dnia 18 listopada 2020 r. na potwierdzenie faktów: próby polubownego rozwiązania sporu, braku dobrowolnej zapłaty;
7. wydruku pełnego z KRS powoda na potwierdzenie faktów: zmian w strukturze właścicielskiej powoda, czasowy brak możliwości działania przez powoda;
8. wydruku z rejestru spadkowego na potwierdzenie faktów: śmierci jedyne go członka Zarządu powoda i większościowego udziałowca;
9. pokwitowań, wniosków i kopii przelewów pożyczek na rzecz M. N. w latach 2016-2019.

Na wypadek wniesienia sprzeciwu przez pozwaną lub wyznaczenia rozprawy powód wniósł dodatkowo o zobowiązanie w trybie art. 248 § 1 k.p.c. pozwanej do przedstawienia umowy pożyczki z dnia 6 grudnia 2016 r. wraz z aneksami w związku z faktem nieposiadania ww. dokumentów przez powoda i przeprowadzenie dowodu z tych dokumentów na potwierdzenie faktów: istnienia stosunku zobowiązaniowego, wysokości udzielonej pożyczki, warunków umowy.

Pozwana w toku postępowania przedłożyła, w jej ocenie, dowody z dokumentów prywatnych na okoliczność spłaty pożyczki z 6 grudnia 2019r.

Zdaniem Sądu, przedłożone przez pozwaną dokumenty nie dotyczą spłaty pożyczki z dnia 6 grudnia 2016r., a jeden z dokumentów nosi ślady przerobienia, co w ogóle podważa jego wiarygodność.

Zgodnie z art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Formalna moc dowodowa dokumentu prywatnego wyraża się w tym, że zawarte w nim oświadczenie pochodzi od osoby, która złożyła podpis na dokumencie, jednakże nie rozciąga się ona na okoliczności towarzyszące złożeniu oświadczenia. Nie przesądza ona sama przez się o mocy materialnej dokumentu (kwestii jego ważności, skuteczności, a także prawdziwości). Dokument

prywatny nie jest więc dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 sierpnia 2015 r., VI ACa 1031/14 LEX nr 1794400).

Podobnie w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 sierpnia 2015 r.

(I ACa 238/15 LEX nr 1797159) wskazano, że dokument prywatny nie korzysta z domniemania zgodności z prawdą złożonych w nim oświadczeń - formalna moc dowodowa tego dokumentu nie przesądza jego mocy materialnej. Dokument prywatny nie jest sam przez się dowodem rzeczywistego stanu rzeczy.

Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału" (a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (por. wyrok SN z dnia 17 listopada 1966 r., II CR 423/66, OSNPG 1967, nr 5-6, poz. 21; uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 marca 1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 11 lipca 2002 r., IV CKN 1218/00, LEX nr 80266; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 18 lipca 2002 r., IV CKN 1256/00, LEX nr 80267; wyrok SA w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2013 r., III AUa 51/13, LEX nr 1356634).

Jak twierdzi się w literaturze, moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Wiarygodność zaś decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę (por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 21 marca 2013 r., III AUa 1431/12, LEX nr 1322011; wyrok SA w Łodzi z dnia 5 czerwca 2013 r., I ACa 50/13, LEX nr 1345548; wyrok SA w Łodzi z dnia 23 lipca 2013 r., I ACa 90/13, LEX nr 1356578).

Przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 marca 1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980, nr 10, poz. 200; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 15 lutego 2000 r., III CKN 1049/99, LEX nr 51627; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 maja 2000 r., IV CKN 1097/00, LEX nr 52624; uzasadnienie wyroku SN z dnia 29 września 2000 r., V CKN 94/00, LEX nr 52589; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00, LEX nr 52544; wyrok SN z dnia 19 czerwca 2001 r., II UKN 423/00, OSNP 2003, nr 5, poz. 137; uzasadnienie wyroku SN z dnia 14 marca 2002 r., IV CKN 859/00, LEX nr 53923; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1050/00, LEX nr 55499; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273).

Należy podkreślić, że dowód zapłaty raty w kwocie 22.000 zł z dnia 20.01.2017 roku- k. 39 akt nosi ślady przerobienia daty. Została przerobiona data, z której pochodziła pożyczka na dzień 6 grudnia 2016r. Przy przerobionej dacie jest tylko parafka wystawcy, nie ma parafki odbiorcy- C. J.. Przerobienie dokumentu dyskwalifikuje jego wartość dowodową. Dokument prywatny nie jest wiarygodny i nie może być podstawą przyjęcia dokonanej spłaty pożyczki z 6 grudnia 2016r. Dokument – co do spłaty raty w kwocie 34.000 zł w dniu 20.09.2017 roku, k. 40 nie może również być brany

pod uwagę jako dowód spłaty zadłużenia konkretnej pożyczki objętej żądaniem pozwu. Doszło do spłaty zadłużenia – ale bez wskazania z jakiego tytułu. Trudność jest o tyle duża w identyfikacji, że w tym okresie M. N. korzystał z wielu pożyczek w powodowej spółce. Rata w kwocie 30.000 zł zapłacona w dniu 15.03.2019 roku. k. 42 przeznaczona była na spłatę pożyczki z dnia 28 czerwca 2016r., co wynika wprost z dokumentu. Trafnie nadto, powodowa strona podnosi, że dokumenty dotyczą pożyczek zaciąganych przez M. N. , a nie przez pozwaną.

Zeznania strony pozwanej nic nie wniosły do sprawy. Pozwana nie orientowała się w zaciąganiu pożyczek, w sprawach finansowych, nie miała nawet wiedzy na temat zaciągniętej przez siebie pożyczki. Jednocześnie twierdziła, że pożyczka w całości została spłacona. Twierdzenia te, w świetle logiki i doświadczenia życiowego, nie mogą się ostać. Pozwana prowadzi z mężem działalność gospodarczą, w tym samodzielnie sklep, zatem trudno przyjąć, że nie wiedziała nic o konieczności brania pokwitowań spłaty pożyczki, zwrotu należności na rachunek bankowy, skoro nawet odsetki od kapitału na rachunek były przekazywane. Terminy płatności tych odsetek wyraźnie wskazują, że jeszcze w 2019r. pozwana korzystała z kapitału. Trudno zatem twierdzić, że przed 2019r. pozwana spłaciła już pożyczkę. Płatność odsetek od kapitału w 2019r. , brak pokwitowań spłaty pożyczki, brak przelewów na rachunek bankowy spółki tytułem spłaty pożyczki , czyni nie tylko zeznania pozwanej co do spłaty pożyczki niewiarogodnymi, ale i również w tej części zeznania świadka M. N..

Sąd ostatecznie pominął wniosek o przesłuchanie świadka M. K. jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy przy wskazanej tezie dowodowej. Na pierwszy termin rozprawy świadek nie stawił się bez usprawiedliwienia, natomiast już na kolejnym posiedzeniu był nieobecny z powodu choroby. Pobyt w szpitalu trudny czasowo do przewidzenia byłby przeszkodą do przesłuchania świadka nawet w trybie on-line.

Jednakże to, że świadek mógł zawozić pieniądze na spłatę pożyczek do C. J. nie musi być przedmiotem kwestionowania. Nie zmienia to jednak faktu, że w toku procesu nie ma żadnego materialnego dowodu na spłatę tej konkretnej pożyczki (pokwitowanie, przelew). Nie wiadomo z jakich względów strona nawet przy obrocie gotówkowym nie domagała się konkretnego pokwitowania, tym bardziej, że we wskazanym okresie do rozliczenia było kilka pożyczek, nie wspominając o tym, że i księgowość powodowej spółki wymaga dla celów podatkowych odpowiednich dokumentów (por. ustawa o rachunkowości, sprawozdania finansowe).

W świetle logiki i doświadczenia życiowego dochodzenie tej pożyczki nie może być odczytane, jako próba wyłudzenia nienależnego świadczenia, skoro powód dysponuje dokumentami przelewów na rzecz M. N. bardzo dużych pożyczek np. 100.000zł, a mimo to nie próbuje wykazywać, że są jeszcze inne niezaspokojone wierzytelności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

Odnosząc się do najistotniejszych dla rozstrzygnięcia kwestii należy wskazać, że:

Zgodnie z **art. 720 § 1 k.c.** przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Umowa pożyczki uważana jest za najprostszą formę kredytowania (A. Szpunar, O umowie, s. 30 i n.; R. Morek, w: Osajda, KC. Komentarz, t. II, s. 1464; E. Skowrońska-Bocian, Pożyczka, w: Zobowiązania. Część szczegółowa, 2014, s. 266). Z uwagi na tę właściwość jest ona również jedną z najstarszych i najszerzej rozpowszechnionych w praktyce umów o charakterze kredytowym.

Umowa pożyczki nie należy do umów kwalifikowanych podmiotowo. Po stronie udzielającego pożyczkę, jak i po stronie biorącego pożyczkę może wystąpić każdy podmiot, a więc zarówno osoba fizyczna, osoba prawna, jak i tzw. ułomna osoba prawna (art. 33¹ k.c.). Umowa pożyczki jest zasadniczo umową obrotu powszechnego, może być jednak

również wykorzystywana do organizowania kredytu pomiędzy przedsiębiorcami (pożyczka komercyjna, handlowa), jak i do kredytowania konsumentów (pożyczka konsumencka).

Spełnienie tego świadczenia przez dającego pożyczkę powoduje, że przedmiot pożyczki przechodzi na własność pożyczkobiorcy; staje się własnością biorącego pożyczkę. Przedmiot pożyczki tylko jednak czasowo staje się własnością pożyczkobiorcy z uwagi na ciążyący na pożyczkobiorcy obowiązek jego zwrotu po uczynieniu z niego użytku (por. W. Popiołek, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. II, 2015, s. 633; J. Gołaczyński, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2014, s. 1382).

Przeniesienie własności przedmiotu pożyczki może nastąpić w każdy prawem przewidziany sposób, byleby biorący pożyczkę uzyskał możliwość swobodnego dysponowania przedmiotem pożyczki (por. wyr. SA w Białymstoku z 9.4.2015 r., I ACA 996/14, Legalis; wyr. NSA z 20.9.2011 r., II FSK 2305/10, Legalis; wyr. SN z 29.5.2015 r., V CSK 448/14, MoPrBank 2016, Nr 3, s. 55; Z. Gawlik, w: Kidyba, Komentarz KC, t. III, Cz. szczególna, 2014, s. 691; J. Gołaczyński, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2014, s. 1382). Przeniesienie własności przedmiotu pożyczki nie musi też polegać na osobistym spełnieniu świadczenia przez dającego pożyczkę; pożyczka może być udzielona również za pośrednictwem osoby trzeciej, np. przy wykorzystaniu instytucji przekazu (por. np. W. Pyziół, w: System PrPryw, t. 8, 2011, s. 343).

Obowiązek przeniesienia własności przedmiotu pożyczki na pożyczkobiorcę obejmuje, również obowiązek wydania tego przedmiotu biorącemu pożyczkę. Z tego względu uznaje się, że na biorącym pożyczkę zasadniczo nie ciąży obowiązek odbioru przedmiotu pożyczki, chyba że co innego wynika z treści umowy (por. np. W. Popiołek, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. II, 2011, s. 638; W. Pyziół, w: System PrPryw, t. 8, 2011, s. 342).

Podstawowym obowiązkiem biorącego pożyczkę jest z kolei zwrot otrzymanej pożyczki, po pewnym okresie korzystania z jej przedmiotu. Obowiązek zwrotu pożyczki jest przedmiotowo istotnym elementem tej umowy (wyr. SA w Katowicach z 18.3.2015 r., I ACA 1017/14, L.). Umowa, która nie przewiduje obowiązku zwrotu przedmiotu pożyczki, nie może być kwalifikowana jako pożyczka; bez zastrzeżenia obowiązku zwrotu przedmiotu pożyczki nie ma umowy pożyczki (por. wyr. SN z 8.12.2000 r., I CKN 1040/98, L.; wyr. SA w Poznaniu z 20.9.2006 r., I ACa 394/06, niepubl.; wyr. SA we Wrocławiu z 6.2.2013 r., I ACA 1404/12, L.). Podkreślenia wymaga zarazem, że obowiązek zwrotu przedmiotu pożyczki obciąża biorącego pożyczkę tylko i dopiero wówczas, gdy przedmiot pożyczki został mu wydany. Bez wcześniejszego wydania przedmiotu pożyczki nie może być mowy o obowiązku zwrotu. Użyte w art. 720 § 1 k.c. określenie "zwrócić" zakłada bowiem, że najpierw trzeba coś otrzymać, aby w ogóle należało to zwracać (por. S. Grzybowski, w: System PrCyw, t. III, cz. 2, 1976, s. 708; J. Gudowski, w: Gudowski, Komentarz KC, Ks. III, cz. 2, 2013, s. 530; J. Gołaczyński, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2016, s. 1382).

Umowa pożyczki ma charakter umowy konsensualnej, a nie realnej. Do **zawarcia umowy pożyczki** dochodzi przez samo porozumienie stron (solo consensu). Skuteczność umowy pożyczki nie jest uzależniona od wydania przedmiotu pożyczki; wydanie przedmiotu pożyczki stanowi już element wykonania zawartej umowy, a nie element jej zawarcia, (np. wyr. SN z 22.10.2004 r., II CK 118/04, Legalis; wyr. WSA w Gliwicach z 11.12.2007 r., I SA/GL 646/07; MoPod 2008, Nr 1, s. 43; wyr. WSA w Krakowie z 19.2.2008 r., I SA/KR 411/07, MoPod 2008, Nr 4, s. 5; wyr. WSA w Warszawie z 8.6.2008 r., II FSK 819/05, Legalis; wyr. SA w Poznaniu z 17.2.2011 r., III SA/PO 677/10, Legalis; wyr. SN z 6.7.2012 r., V CSK 394/11, Legalis; wyr. WSA w Bydgoszczy z 6.5.2014 r., I SA/BD 335/14, Legalis; por. Z. Gawlik, w: Kidyba, Komentarz KC, t. III, Cz. szczególna, 2014, s. 688; R. Morek, w: Osajda, KC. Komentarz, t. II, s. 1466; W. Popiołek, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. II, 2015, s. 633).

Umowa pożyczki ma charakter dwustronny, a zarazem dwustronnie zobowiązujący, albowiem obie strony zaciągają określone zobowiązania. Dający pożyczkę zobowiązuje się do przeniesienia własności przedmiotu pożyczki na biorącego pożyczkę, natomiast biorący pożyczkę zobowiązuje się do zwrotu przedmiotu pożyczki (R. Morek, w: Osajda, KC. Komentarz, t. II, s. 1466).

W umowach pożyczki strony najczęściej określają termin zwrotu pożyczki. Brak ustalenia terminu zwrotu pożyczki nie uniemożliwia jednak kwalifikowania takiej umowy jako pożyczki, **albowiem do jej essentialia negotii nie**

należy określenie terminu zwrotu, lecz wprowadzenie do jej treści postanowienia o obowiązku zwrotu (wyr. SA w Gdańsku z 21.5.2015 r., V ACA 72/15, L.). ***W przypadku nieoznaczenia w umowie pożyczki terminu zwrotu przedmiotu pożyczki, zastosowanie znajdzie przepis art. 723 k.c.***

W wyroku SA Białystok z dnia 11-01-2017 I ACa 911/16, również podkreślono, że brak ustalenia terminu zwrotu pożyczki nie uniemożliwia kwalifikowania umowy jako umowy pożyczki albowiem do jej essentialia negotii nie należy określenie terminu zwrotu tylko wprowadzenie do jej treści postanowienia o obowiązku zwrotu. Strony mogą swobodnie zdecydować, kiedy - w braku określenia terminu zwrotu pożyczki - powstanie obowiązek jej zwrotu. W umowie pożyczki nie jest konieczne jednoznaczne i dokładne posłużenie się sformułowaniami, użytymi w art. 720 Kodeksu cywilnego. Możliwe jest bowiem ustalanie na podstawie art. 65 § 2 Kodeksu cywilnego rzeczywistego znaczenia i woli stron takiej umowy. Już samo określenie umowy jako pożyczka albo stwierdzenie, że określone świadczenie jest przekazywane jako pożyczka może być wystarczające do wyrażenia po stronie pożyczkodawcy obowiązku zwrotu pożyczki.

Wola osoby skierowana na wywołanie zamierzonego skutku prawnego związana z daną czynnością prawną może być uzewnętrzniona w każdy dowolny sposób, ujawniający ją tak, że staje się dostatecznie zrozumiała dla adresata (art. 60 k.c.). Czynność prawna jest dokonana przez fakty konkludentne, jeżeli wyrażają one niewątpliwą treść oświadczenia woli, natomiast nie mogą one stanowić podstawy przypisania czynnościom prawnym, treści jaka z nich nie wynika, do czego zmierza skarżąca spółka. Dodać należy, że treść tą może natomiast uzupełnić ustawa, zasady współżycia społecznego i ustalone zwyczaje (art. 56 k.c.). W wypadkach, w których do powstania skutku prawnego nie wystarcza oświadczenie tylko jednej strony, konieczne jest wyrażenie woli także przez jej kontrahenta (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1980 r., II CRN 110/80, OSNCP 1980, nr 11, poz. 222).

Treść czynności prawnej i zamiar stron powinny być ustalone i tłumaczone według zasad określonych w art. 65 k.c. (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1992 r., III CZP 83/92, OSNCP 1993, nr 3, poz. 24). Kryteria w nim zawarte służą także do oceny, czy dane oświadczenie w ogóle jest oświadczeniem woli. Trzeba zauważyć, że przepis ten określa sposób wykładni oświadczeń woli w czynnościach prawnych odmiennie niż to ma miejsce przy interpretacji tekstu prawnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 1999 r., II CKN 379/98, OSP 2000, nr 6, poz. 91). W przeciwieństwie do norm prawnych czynności prawne - a w szczególności umowy - regulują stosunki prawne tylko między ich stronami. W rezultacie ustanowione w nich pomiędzy jej podmiotami powinności, nie mają abstrakcyjnego charakteru, jak normy prawne, lecz indywidualny charakter, służąc realizacji interesów stron stosownie do ich woli.

Każde oświadczenie woli, niezależnie od formy w jakiej zostało złożone, podlega wykładni sądowej. W orzecznictwie odstąpiono od koncepcji zacieśnienia wykładni tylko do niejasnych postanowień umowy (clara non sunt interpretanda). Artykuł 65 k.c. dotyczy oczywiście także oświadczeń woli w formie pisemnej, lecz wówczas podstawą interpretacji stają się w pierwszej kolejności reguły lingwistyczne, ale nie tylko, a więc także wtedy mają zastosowanie zasady wykładni wynikające z paragrafu drugiego tego przepisu. Przy zastosowaniu zawartych w nim reguł może się okazać, że wbrew brzmieniu konkretnego postanowienia umowy, wola stron jest inna. Artykuł 65 § 2 k.c. nakazuje bowiem przy interpretacji oświadczenia woli brać pod uwagę „okoliczności w których ono zostało złożone”, a na tym tle raczej badać jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na dosłownym jej brzmieniu. Przepis ten niewątpliwie pozwala sądom uwzględniać pozatekstowe okoliczności, w tym cel jaki strony miały na uwadze przy zawieraniu umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1997 r., I CKN 815/97, OSNC 1999, nr 2, poz. 38).

Wykładnia umów w pierwszym rzędzie powinna uwzględniać rzeczywistą wolę stron zawierających umowę i taki sens wyraża art. 65 § 2 k.c.. Wymaga to zbadania nie tylko konkretnego postanowienia umowy, ale analizy jej całości; innymi słowy wskazane jest przyjmowanie takiego sensu oświadczenia woli, które uwzględnia logikę całego tekstu (kontekst umowny). Poza tym mogą mieć znaczenie dla stwierdzenia zgodnej woli stron, ich wcześniejsze i późniejsze oświadczenia oraz zachowania, czyli tzw. kontekst sytuacyjny (por. uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, OSNC 1995, nr 12, poz. 168).

W judykaturze wyrażono pogląd, że określenie terminu spłaty pożyczki w sposób opisowy np. "po sprzedaży nieruchomości", nie odpowiada wymogom niezbędnym do ustalenia terminu. Przyjmuje się bowiem, że termin ma charakter zdarzenia przyszłego i pewnego. Wynika to z właściwości czasu, który płynie stale, równomiernie i nie jest możliwe jego zatrzymanie. Dlatego oznaczony termin przyszły zawsze musi kiedyś nadejść lub upłynąć. W przypadku terminów wyznaczonych przez odwołanie się do jakiegoś zdarzenia, którego nadejście nie jest pewne, należy raczej mówić o zastrzeżeniu warunku, a nie terminu. Z kolei możliwość ukształtowania stosunku prawnego w sposób dowolny, wynikający z zasady przewidzianej w art. 353¹ k.c. nie ma charakteru bezwzględny, lecz jest ograniczona ustawą, zasadami współżycia społecznego oraz naturą stosunku, co w zasadzie wyklucza takie określenie terminu przez strony, które nie odpowiada wymogom terminu w rozumieniu przepisów KC. Sprzedaż nieruchomości jest zdarzeniem przyszłym i niepewnym, uzależnionym od wielu czynników, w tym woli stron, może zatem nigdy nie nadejść, a tym samym nie przystaje do natury stosunku umowy pożyczki, albowiem świadczeniu pożyczającego odpowiada obowiązek zwrotu pożyczonej kwoty i obowiązek ten ma charakter bezwzględny, co odróżnia umowę pożyczki np. od umowy darowizny. Uzależnienie zwrotu pieniędzy od zdarzenia przyszłego i niepewnego zakłada możliwość, że pożyczkobiorca nigdy nie będzie zobowiązany do zwrotu pożyczonej kwoty, co jest oczywiście niezgodne z naturą omawianej umowy (por. wyr. SA w Szczecinie z 30.4.2015 r., I ACA 1/15, L.).

W świetle przepisów kodeksu cywilnego o pożyczce bez znaczenia jest sposób korzystania z przedmiotu pożyczki. Biorący pożyczkę, uzyskując własność przedmiotu pożyczki, ma w zasadzie pełną swobodę w sposobie jego wykorzystania. Strony umowy pożyczki mogą jednak zastrzec obowiązek określonego wykorzystania przedmiotu pożyczki, np. pod rygorem odstąpienia od umowy pożyczki przez dającego pożyczkę lub przedterminowego wypowiedzenia umowy (por. np. S. Grzybowski, w: System PrCyw, t. III, cz. 2, 1976, s. 717; A. Janiak, Bankowe umowy, s. 35; R. Morek, w: Osajda, KC. Komentarz, t. II, s. 1465).

Umowa pożyczki trwa dopóki biorący pożyczkę (pożyczkobiorca) nie zwróci kwoty otrzymanej w wykonaniu umowy od dającego pożyczkę (pożyczkodawcy). Jeżeli zatem z umowy stron nie wynika nic innego, to odsetki określone w tej umowie jako wynagrodzenie za korzystanie z pieniędzy pożyczkodawcy należą się, co do zasady, w tej samej wysokości jak umówiona przez cały czas trwania umowy. Umowa zaś trwa od chwili jej zawarcia, wzmocnionego wydaniem przedmiotu pożyczki (argument z art. 722 k.c.) aż do jej zwrotu, niezależnie od tego, że strony określiły w umowie, kiedy ten zwrot powinien być nastąpić, a w rzeczywistości nie nastąpił. Niesłuszne jest zatem twierdzenie, że odsetki umowne należą się tylko od chwili zawarcia umowy do terminu jej umówionego zwrotu, a za dalszy okres należą się odsetki ustawowe (por. wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 17-09-2015, II CSK 581/14).

Jak już wskazano zgodnie z art. 723 k.c., jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, dłużnik obowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu sześciu tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę.

Zwrócenie pożyczki oznacza przeniesienie przez biorącego na dającego pożyczkę tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, jaką wcześniej od niego sam otrzymał.

Jeżeli pożyczka została udzielona na czas nieoznaczony, obowiązek zwrotu pożyczki aktualizuje się w wyniku złożenia przez dającego pożyczkę oświadczenia o wypowiedzeniu.

Wypowiedzenie jest **prawokształtującym jednostronnym oświadczeniem woli pożyczkodawcy skierowanym do pożyczkobiorcy**. Z oświadczenia o wypowiedzeniu powinno wynikać stanowcze i bezwarunkowe żądanie zwrotu przedmiotu pożyczki (całości lub części). Oświadczenie nie musi określać terminu zwrotu; wynika on bowiem z ustawy (orz. SN z 15.6.1937 r., II C 295/37, OSN(C) 1938, Nr 5, poz. 230; A. Szpunar, Głosa do uchwały SN z 24.1.1996 r., III CZP 196/95, OSP 1996, Nr 9, poz. 166). Za równoznaczne z wypowiedzeniem uznaje się także **wytoczenie powództwa o zwrot pożyczki** (W. Popiołek, w: Pietrzykowski, Komentarz, 2015, t. II, art. 723, Nb 4, s. 640).

Jak zwrócono uwagę w doktrynie, "wypowiedzenie" ma w dziedzinie zobowiązań niejednolite znaczenie i wywołuje różne skutki. Najczęściej jest ono sposobem zakończenia stosunku zobowiązaniowego, natomiast w art. 723 k.c.

wypowiedzenie wywołuje ten skutek, że roszczenie o zwrot pożyczki staje się wymagalne (A. Szpunar, Głosa do uchw. SN z 24.1.1996 r., III CZP 196/95).

Wypowiedzenie umowy pożyczki ma charakter prawo kształtującego oświadczenie woli. Dający pożyczkę składa je biorącemu pożyczkę i zawiera w nim żądanie zwrotu całości bądź części pożyczki (A. Szpunar, Głosa do uchw. SN z 24.1.1996 r., II CZP 196/95). Treść tego oświadczenia może być dowolna, ale powinno z niego wynikać stanowcze żądanie zwrotu przedmiotu pożyczki (zob. J. Gudowski, w: Gudowski, Komentarz KC, Ks. III, cz. 2, 2013, s. 537; wyr. SN z 15.6.1937 r., C II 295/37, Zb.Urz. 1938, poz. 230).

Przyjmuje się, że równoznaczne z wypowiedzeniem umowy pożyczki, gdy termin zwrotu pożyczki nie wynika z umowy, jest wezwanie biorącego pożyczkę do spłaty całej należności z tytułu pożyczki; brak wyrażenia tego w wezwaniu dającego pożyczkę *expressis verbis* i z użyciem prawniczego określenia nie ma znaczenia (wyr. SA w Katowicach z 23.9.2015 r., I ACA 465/15, L.).

Jeżeli termin zwrotu pożyczki nie został określony w umowie, pożyczkobiorca obowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu **6 tygodni po wypowiedzeniu przez pożyczkodawcę**. Nie ulega wątpliwości, że strony mogą w umowie skrócić albo wydłużyć ustawowy termin wypowiedzenia. Mogą też określić z góry termin zwrotu pożyczki, nadając umowie pożyczki charakter umowy zawartej na czas oznaczony.

Oświadczenie o wypowiedzeniu musi dojść do biorącego pożyczkę w taki sposób, że mógł zapoznać się z jego treścią (**art. 61 § 1 k.c.**).

Przepis art. 723 k.c. ma charakter semidyspozytywny. Dający pożyczkę może dowolnie wydłużyć w swoim oświadczeniu termin wypowiedzenia określony w przepisie art. 723 KC, natomiast nie może go skrócić, gdyż termin ten został ustalony dla ochrony słuszych interesów biorącego pożyczkę, który zwykle potrzebuje czasu na przygotowanie się do zwrotu pożyczki. Jest przy tym oczywiste, że biorący pożyczkę nie musi czekać ze zwrotem pożyczki aż do upływu owego 6 tygodniowego terminu, gdyż stosownie do **art. 457 k.c.** może spełnić świadczenie przed terminem.

W sytuacji, gdy termin zwrotu pożyczki nie został wcześniej określony przez strony, **wezwanie do spłaty całej należności jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy i początkiem wymagalności roszczenia**. Brak wyrażenia tego w piśmie powoda *expressis verbis* i z użyciem prawniczego określenia nie ma znaczenia (por. wyrok SA Katowice z dnia 23-09-2015 I ACA 465/15). Nieokreślenie terminu zwrotu pożyczonych pieniędzy nie stoi na przeszkodzie uznaniu porozumienia stron dokonanego ustnie, w czasie rozmów telefonicznych, jako pożyczki, skoro kwestię zwrotu reguluje art. 723 k.c. Zawarcie umowy potwierdzającej konkretne zadłużenie będące rezultatem uzgodnienia jego rozmiaru nie może być kwestionowane jako zawarte dla pozor, pozbawione znaczenia prawnego, bez wykazania przyczyny zaciągnięcia takiego zobowiązania czy też uchylenia się od skutków prawnych złożonych oświadczeń woli. Ocena i przypisanie czynności prawnej cech pozorności, bądź stwierdzenie ich braku, dokonywane być powinny na podstawie określenia zgodnego zamiaru stron i celu zawarcia umowy, przewidzianych w art. 65 § 2 k.c. (por. wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 26-09-2014; IV CSK 692/13).

Zgodnie z **art. 457 k.c.**, termin zwrotu pocztytuje się w razie wątpliwości za **zastrzeżony na korzyść pożyczkobiorcy** (tak m.in. S. Grzybowski, w: System PrCyw, t. III, cz. 2, s. 719; A. Szpunar, O umowie, s. 30 i n.; J. Gołaczyński, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz, 2016, art. 723 KC, Nb 5, s. 1386; odmiennie W. Pyziół, w: System PrPryw, t. 8, 2011, Nb 36, s. 346). Oznacza to, że pożyczkobiorca może spełnić swoje świadczenie przed terminem. Od reguły tej strony mogą w umowie odstąpić, względnie ją zmodyfikować.

Jeżeli w umowie zastrzeżono, że zwrot pożyczki nie może nastąpić przed upływem określonego terminu, pożyczkodawca ma prawo odmówić przyjęcia pożyczki lub uzależnić jej przyjęcie od zapłaty odsetek za czas pozostający do zakończenia umownego terminu.

Jeżeli termin zwrotu pożyczki upłynął, pożyczkobiorca zobowiązany jest do **naprawienia poniesionej przez dającego pożyczkę szkody oraz do zapłaty odsetek** (art. 481 k.c.), niezależnie od odsetek kapitałowych, jeżeli takie zostały określone w umowie pożyczki.

Roszczenie o zwrot pożyczki przedawnia się według art. 118 k.c. po upływie 6 lat, a gdy roszczenie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – po 3 latach (tak m.in. J. Gołaczyński, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz, 2016, art. 723, Nb 9, s. 1387).

W wyroku SA Gdańsk z dnia 31-05-2017 (V ACa 539/14) wskazano zasadnie, że działalność gospodarczą charakteryzują cechy, które stanowią: profesjonalny charakter, powtarzalność podejmowanych działań, uczestnictwo w obrocie gospodarczym, podporządkowane regułom gospodarki rynkowej, m.in. działalnie w celu osiągnięcia zysku. O działalności gospodarczej można mówić wtedy, gdy jest ona prowadzona w sposób zorganizowany, a więc nie ma charakteru przypadkowego i nastawiona jest na masowe, a nie tylko indywidualne działanie. W tym stanie rzeczy brak było podstaw do poczynienia pozytywnych ustaleń w zakresie zawodowej, prowadzonej w sposób zorganizowany, nastawionej na masowe działanie i cel zarobkowy działalności gospodarczej powodów, polegającej na udzielaniu pożyczek, z co za tym idzie do przyjęcia, że roszczenie powoda podlegało trzyletniemu przedawnieniu na podstawie art. 118 k.c.

Odnosząc powyższe rozważania do przedmiotowej sprawy należy podnieść, że:

Między stronami procesu doszło do zawarcia umowy pożyczki z wszystkimi istotnymi elementami charakterystycznymi i koniecznymi do kwalifikacji tej czynności prawnej w oparciu o ten rodzaj umowy (art. 720 § 1 k.c.). Oświadczenia woli stron przy umowie pożyczki już w wersji wykładni językowej nie nastroczają wątpliwości interpretacyjnych (art. 65 k.c.). Poza sporem powinno być to, że pożyczkodawca zastrzegł obowiązek zwrotu przedmiotu pożyczki, przy czym strony nie określiły terminu zwrotu pożyczonej kwoty pieniędzy, ani nie określiły harmonogramu zwrotu pożyczki w ratach, co w świetle umowy mogło nastąpić w terminie późniejszym, niż data jej zawarcia. Dla wymagalności roszczenia powoda i rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia roszczenia ma zatem znaczenie wypowiedzenie umowy pożyczki (**art. 723 k.c.**) poprzez złożenie oświadczenia woli, które dotarło skutecznie do adresata, tak że mógł z nim się skutecznie zapoznać (art. 61 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 120 § 1 k.c., bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Stosownie do treści art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W kontekście art. **455 k.c.** wymagalność roszczenia to stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Roszczenia mogą uzyskać przymiot wymagalności w dniu oznaczonym przez ustawę lub przez czynność prawną (umowę), albo w dniu wynikającym z właściwości zobowiązania. Stan uaktywnienia się wierzytelności stanowi początek biegu przedawnienia. W odniesieniu do zwrotu pożyczki istotny jest art. 723 k.c., zgodnie z którym, jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, dłużnik zobowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu sześciu tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę.

Jak wynika z ustaleń poczynionych w sprawie, oświadczenie woli powoda o wypowiedzeniu umowy pożyczki dotarło do pozwanej jako do adresata. Po wypowiedzeniu umowy, pozwana nie spłaciła pożyczonego kapitału, ani w całości, ani w części. W związku z tym, Sąd zasądził od pozwanej E. N. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 86.000 zł (osiemdziesiąt sześć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 listopada 2020 roku do dnia zapłaty (art. 481 k.c.).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i zasądza od pozwanej E. N. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 9.717 zł (dziewięć tysięcy siedemset siedemnaście złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty – tytułem

zwrotu kosztów procesu. Na koszty procesu złożyły się: opłata od pozwu 4300 zł, opłata od pełnomocnictwa 17zł, wynagrodzenie pełnomocnika w stawce podstawowej 5400zł.

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej przez portal informacyjny ,
2. uzasadnienie sporządzone przez sędziego.

1, IX, 21 r. SSO Barbara Kubasik